

Vrijednosni kuponi – oporezivanje PDV-om

Biljana Stanković, mag. oec., ovl. porezni savjetnik

Odredbe o oporezivanju vrijednosnih kupona PDV-om stupile su na snagu 2019. godine. Prema odredbama Zakona o porezu na dodanu vrijednost postoje jednonamjenski i višenamjenski kuponi, a osnove poreznog i računovodstvenog tretmana obje vrste vrijednosnih kupona prikazujemo u nastavku članka.

1. Uvod

Oporezivanje vrijednosnih kupona porezom na dodanu vrijednost (nadalje: PDV) uređeno je Zakonom o porezu na dodanu vrijednost (Nar. nov. br. 73/13 do 52/25 – u nastavku teksta: Zakon o PDV-u) u člancima 11.a), 11.b) i 11.c) te člankom 32.a) Pravilnika o porezu na dodanu vrijednost (Nar. nov., br. 79/13 do 68/25 – nastavku teksta: Pravilnik o PDV-u).

Sukladno članku 11.a) Zakona o PDV-u, vrijednosni kupon je instrument za koji **postoji obveza da ga se prihvati kao naknadu ili djelomičnu naknadu za isporuku dobara ili usluga** i kada su dobra ili usluge koji se isporučuju ili identitet njihovih potencijalnih isporučitelja naznačeni ili na samom instrumentu ili u povezanoj dokumentaciji, uključujući i uvjete uporabe takvog instrumenta.

Vrijednosni kuponi mogu biti **u fizičkom ili elektroničkom obliku**.

Prema članku 32.a) Pravilnika o PDV-u, vrijednosnim kuponima iz članka 11.a) Zakona o PDV-u **ne smatraju se instrumenti koji imatelju daju pravo na popust pri kupnji dobara ili usluga, a koji ne uključuju pravo na primanje tih dobara ili usluga te putne karte, ulaznice, poštanske marke i slično**.

ističemo...

JEDNONAMJENSKI vrijednosni kupon je onaj za koji su mjesto isporuke dobara ili usluga na koje se vrijednosni kupon odnosi i PDV koji se mora platiti na ta dobra ili usluge poznati u vrijeme izdavanja vrijednosnog kupona.

VIŠENAMJENSKI vrijednosni kupon je vrijednosni kupon koji nije jednonamjenski vrijednosni kupon (čl. 11.a), stavak 2. Zakona o PDV-u).

2. Jednonamjenski vrijednosni kuponi

Kad su mjesto isporuke dobara ili usluga na koje se vrijednosni kupon odnosi te PDV koji se mora platiti na isporuku tih dobara ili usluga poznati u vrijeme izdavanja vrijednosnog kupona, takav kupon je prema članku 11.a), stavku 2., točki a) Zakona o PDV-u **jednonamjenski kupon**. Dakle, osnovna obilježja koja ima jednonamjenski, a nema višenamjenski vrijednosni kupon su:

- poznato mjesto isporuke dobara ili usluga (mjesto isporuke je Republika Hrvatska),
- poznat PDV koji se mora platiti na tu isporuku dobara ili usluga (poznata je stopa PDV-a 0%, 13% ili 25%).

Svaki prijenos jednonamjenskog vrijednosnog kupona koji obavlja porezni obveznik koji djeluje u svoje ime smatra se isporukom dobara ili usluga na koje se odnosi vrijednosni kupon. Pri tom se stvarna predaja dobara ili stvarno obavljanje usluga u zamjenu za jednonamjenski vrijednosni kupon koji je isporučitelj prihvatio kao naknadu ili dio naknade ne smatraju neovisnom transakcijom, kako propisuje članak 11.b), stavak 2. Zakona o PDV-u.

Zaključujemo, da **obveza obračuna PDV-a nastaje pri izdavanju, a zatim i pri svakom prijenosu jednonamjenskog vrijednosnog kupona**.

ističemo...

Izdavatelj jednonamjenskog vrijednosnog kupona koji nije porezni obveznik odnosno nije upisan u registar obveznika PDV-a, ni na tu transakciju ne obračunava PDV, sukladno članku 90., stavku 1. Zakona o PDV-u.

Kako se **pri izdavanju i prijenosu jednonamjenskog vrijednosnog kupona smatra da je došlo do isporuke dobara i usluga**, pri čemu se stvarna isporuka dobara ili stvarno obavljanje usluga ne smatraju neovisnom transakcijom, porezna osnovica za nastalu obvezu obračuna PDV-a određena je člankom 33., stavkom 1. i 2.

Zakona o PDV-u, prema kojima se poreznom osnovicom pri isporuci dobara i usluga smatra naknada koju čini sve ono što je isporučitelj primio ili treba primiti od kupca ili neke druge osobe za te isporuke, uključujući iznose subvencija koji su izravno povezani s cijenom isporučenih dobara ili usluga. U poreznu osnovicu uračunavaju se iznosi poreza, carina, pristojbi i sličnih davanja, **osim PDV-a** te sporedni troškovi kao što su provizije, troškovi pakiranja, prijevoza i osiguranja koje isporučitelj dobara ili usluga zaračunava kupcu ili primatelju. Prema tome, **nominalni iznos jednonamjenskog vrijednosnog kupona sadržava i osnovicu i PDV.**

Kada prijenos jednonamjenskog vrijednosnog kupona obavlja porezni obveznik koji djeluje u ime drugog poreznog obveznika, taj se prijenos smatra isporukom dobara ili usluga na koje se vrijednosni kupon odnosi, koju je obavio drugi porezni obveznik u čije ime porezni obveznik djeluje. U skladu sa stavkom 3. članka 11.b) Zakona o PDV-u, kada isporučitelj dobara ili usluga nije porezni obveznik koji je, djelujući u vlastito ime, izdao jednonamjenski vrijednosni kupon, smatra se da je taj isporučitelj obavio isporuku dobara ili usluga povezanih s tim vrijednosnim kuponom tom poreznom obvezniku.

Kako je već i spomenuto, svaki prijenos jednonamjenskog vrijednosnog kupona od strane poreznog obveznika smatra se isporukom dobara i usluga, a temeljem članka 78., stavka 1., točke 1. Zakona o PDV-u, svaki porezni obveznik obavezan je izdati račun za isporuke dobara i usluga koje je obavio drugom poreznom obvezniku ili pravnoj osobi koja nije porezni obveznik. Iznimno, prema stavku 2. istog članka, porezni obveznik nije obavezan izdati račun za obavljene usluge oslobođene PDV-a prema članku 40., stavku 1. točkama a) do g) Zakona o PDV-u, osim u slučaju obavljanja mjenjačkih poslova u tuzemstvu.

Također, sukladno članku 62., stavku 4. Općeg poreznog zakona, porezni obveznici koji isporuku dobara ili obavljanje usluga naplaćuju u gotovini, obvezni su promet iskazivati potpuno, točno, pravodobno i uredno putem naplatnih uređaja ili na drugi odgovarajući način. **Računi za gotovinski promet prema članku 63. Općeg poreznog zakona, isječci vrpce ili potvrđnice iz naplatnih uređaja moraju sadržavati najmanje ove podatke:**

- 1) broj i nadnevak izdavanja,
- 2) ime (naziv), adresu i osobni identifikacijski broj poduzetnika koji je isporučio dobra ili obavio usluge te naznaku mjesta gdje je isporuka dobara ili usluga obavljena (broj prodajnog mjesta, poslovnog prostora, prodavaonice i slično),
- 3) količinu i uobičajeni trgovački naziv isporučenih dobara te vrstu i količinu obavljenih usluga,
- 4) ukupni iznos naknade i poreza razvrstani po poreznoj stopi.

Za izdavatelja vrijednosnog kupona, po izdanom vrijednosnom kuponu nastaje obveza, jer se izdavanjem obavezao isporučiti neko dobro ili obaviti neku uslugu.

2.1. Primjer izdavanja jednonamjenskog vrijednosnog kupona

Primjer 1.:

Društvo Parfumerija d.o.o. bavi se maloprodajom drogerijskih i parfumerijskih proizvoda. Registrirano je pri Trgovačkom sudu u Zagrebu i upisano je kao porezni obveznik PDV-a u registar poreznih obveznika u RH.

U mjesecu studenom izdalo je vrijednosni kupon krajnjem potrošaču u iznosu od 50,00 eura, koji se može zamijeniti u prodavaonicama društva Parfumerija d.o.o. za neki/neke od drogerijskih ili parfumerijskih proizvoda, oporezivih PDV-om po stopi od 25%.

Obzirom da je prema izdanom kuponu poznato mjesto isporuke i poznata stopa PDV-a (25%), zaključujemo da je izdani kupon jednonamjenski vrijednosni kupon.

Po izdavanju, krajnji potrošač je u jednoj od prodavaonica društva Parfumerija d.o.o. zamijenio vrijednosni kupon za bočicu parfema, čija je maloprodajna cijena 50,00 eura.

Kako je izdavatelj izdao jednonamjenski vrijednosni kupon i time izvršio isporuku dobara, za tu isporuku je odmah pri izdavanju obavezan izdati račun (vidi odredbe o obveznim elementima gotovinskog računa).

Izdavatelj računa:

Parfumerija d.o.o.

Savska 558

10000 Zagreb

OIB: XXXXXXXXXX

Datum izdavanja računa: 18.11.2024.

Datum isporuke: 18.11.2024.

Vrijeme izdavanja računa: 15:23 h

Način plaćanja: novčanice

Oznaka operatera: Tadeja Plavec

Račun: 0985 – 003–1

Trgovački naziv	Količina	Jedinična cijena	Ukupno
Jednonamjenski vrijednosni kupon za kupnju drogerijskih i parfumerijskih proizvoda	1	50,00 EUR	50,00 EUR
UKUPNO:			50,00 EUR

Osnovica za PDV po stopi 25%	PDV 25%	Ukupno
40,00 EUR	10,00 EUR	50,00 EUR

Odgovorna osoba: Juraj Poljak

ZKI:

JIR:

Izdani račun uvrštava se u knjigu izdanih računa (knjigu I-RA), a transakciju knjiži na slijedeći način:

Knjiženje:

Red. br.	Opis	Račun	Iznos	
			Duguje	Potražuje
1	2	3	4	5
1.	Izdavanje jednonamjenskog vrijednosnog kupona			
	Blagajna prodavaonica	1023	50,00	
	Obveze po izdanim jednonamjenskim vrijednosnim kuponima	2190		40,00
	Obveze za PDV za isporuke dobara i usluga u RH	2600		10,00

Krajnji potrošač je gotovinom platio vrijednosni kupon, a temeljem izdavanja kupona (odn. isporuke dobara nastale u istom trenutku) za izdavatelja vrijednosnog kupona nastaje obveza za isporuku dobara i obveza za PDV po isporuci dobara. Nominalni iznos vrijednosnog kupona sadržava iznos naknade bez PDV-a od 40,00 eura koja ujedno predstavlja i poreznu osnovicu, na koju se primjenjuje stopa od 25% i PDV u iznosu od 10,00 eura, što zajedno iznosi ukupno 50,00 eura.

Konačno, krajnji potrošač u prodavaonici zamjenjuje kupon u vrijednosti od 50,00 eura za parfem iste cijene. Parfumerija d.o.o. izdaje račun za parfem u vrijednosti od 50,00 eura, na kojem je na osnovicu od 40,00 eura obračunat PDV po stopi od 25% i iznosi 10,00 eura.

Parfumerija d.o.o.
Savska 558
10000 Zagreb
OIB: XXXXXXXXXX

Datum izdavanja računa: 15.12.2024.

Datum isporuke: 15.12.2024.

Vrijeme izdavanja računa: 19:15 h

Način plaćanja: ostalo

Oznaka operatera: Ana Grašić

Račun: 3589 – 002–1

Trgovački naziv	Količina	Jedinična cijena u EUR	Ukupni iznos u EUR
Parfem „XYZ“	1	50,00	50,00
Ukupno:			50,00
Osnovica za PDV 25%			40,00
PDV 25%			10,00
Jednonamjenski vrijednosni kupon br.352			50,00
Osnovica za PDV 25% iz kupona			40,00
PDV 25% iz kupona			10,00
Razlika za plaćanje			0,00

Direktor: Melita Merić

ZKI:

JIR:

Knjiženje¹:

Red. br.	Opis	Račun	Iznos	
			Duguje	Potražuje
1	2	3	4	5
1.	Krajnji potrošač zamjenjuje vrijednosni kupon u prodavaonici (realizacija kupona)			
	Blagajna prodavaonica (kuponi)	1028	50,00	
	Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	7570		40,00
	Obveze za PDV za isporuke dobara i usluga u RH	2600		10,00
2.	Zatvaranje obveze za jednonamjenski vrijednosni kupon			
	Blagajna prodavaonice (kuponi)	1028		50,00
	Obveze po izdanim jednonamjenskim vrijednosnim kuponima	2190	40,00	
	Obveze za PDV za isporuke dobara i usluga u RH	2600		-10,00

Red. br.	Opis	Račun	Iznos	
			Duguje	Potražuje
1	2	3	4	5
3.	Razdruženje prodane robe			
	Roba u prodavaonici	6630		50,00
	Nabavna vrijednost prodane robe iz prodavaonice	7091	30,00	
	Uračunata marža u vrijednost proizvoda u prodavaonici	6373	10,00	
	Uračunati PDV u vrijednost proizvoda u prodavaonici	6371	10,00	

Premda se prodaja jednonamjenskih vrijednosnih kupona smatra isporukom dobara i usluga, porezni obveznik u svojim računovodstvenim evidencijama priznaje prihod od prodaje dobara tek pri realizaciji kupona, odnosno, zamjeni kupona za robu u prodavaonici. Knjiženjem zatvaranja obveze po vrijednosnom kuponu knjiži se i storno obveze za PDV, tako da izdavanjem računa za parfem ne dolazi do dvostrukog knjiženja obveze za PDV za isporuku dobara, u ovom slučaju, za prodaju parfema plaćenog jednonamjenskim vrijednosnim kuponom.

2.2. Prodaja jednonamjenskih vrijednosnih kupona putem posrednika

Jednonamjenske vrijednosne kupone krajnjim potrošačima može prodavati izravno izdavatelj tih kupona, međutim, uobičajeno je da ih prodaju i drugi porezni obveznici u ulozu preprodavatelja i posrednika.

Drugi porezni obveznici, koji prodaju jednonamjenske vrijednosne kupone, a pri tom nisu i izdavatelji, mogu prilikom prodaje djelovati kao:

- preprodavatelj–prodavatelj vrijednosnih kupona **u svoje ime i za svoj račun,**
- posrednici ili zastupnici – prodavatelji vrijednosnih kupona **u tuđe ime i za tuđi račun.**

Porezni obveznici koji nisu izdavatelji vrijednosnog kupona, a **prodaju ga u svoje ime i za svoj račun,** prilikom prodaje kupona zapravo vrše isporuku dobara i usluga, jer je u članku 11.b), stavku 1. Zakona o PDV-u određeno da svaki prijenos jednonamjenskog vrijednosnog kupona koji obavlja porezi obveznik koji djeluje u svoje ime predstavlja isporuku dobara i usluga na koje se odnosi vrijednosni kupon (stvarna predaja dobara ili stvarno obavljanje usluga ne smatra se odvojenom transakcijom). Prema tome, preprodavatelj jednonamjenskog vrijednosnog kupona koji djeluje u svoje ime i za svoj račun kao isporučitelj dobara i usluga koji je i porezni obveznik u sustavu PDV-a na takvu isporuku obračunava PDV, po stopi određenoj za isporuku dobara ili usluga za koje je vrijednosni kupon izdan. Prije toga, izdavatelj vrijednosnih kupona koji je kupone prodao poreznom obvezniku preprodavatelju, također je izdao račun za kupone sa obračunatim PDV-om, koji preprodavatelj porezni obveznik koristi kao pret porez.

U pravilu, izdavatelj kupona je preprodavatelju izdao račun s popustom na nominalni iznos kupona, tako da preprodavatelj nakon prodaje kupona krajnjim potrošačima po nominalnom iznosu ostvaruje dobit na osnovi razlike u cijeni između nominalnog iznosa kupona i cijene s popustom koju je preprodavatelj platio izdavatelju kupona.

Preprodavatelj u svojim računovodstvenim evidencijama kupljene vrijednosne kupone klasificira kao vrijednosne papire, a ne kao dobra ili usluge.

Porezni obveznici koji prodaju jednonamjenske vrijednosne kupone **u tuđe ime i za tuđi račun,** sukladno članku 11.b), stavku 2. Za-

¹ Primjer prilagođen prema: Jadranka Knežević: „Oporezivanje PDV-om vrijednosnih kupona od 1.1.2019.“, RiPup, br. 5/2019

kona o PDV-u nisu isporučitelji dobara i usluga na koje se vrijednosni kupon odnosi, već se isporučiteljem smatra porezni obveznik u čije ime djeluju. Porezni obveznici koji djeluju u tuđe ime i za tuđi račun na računu koji izdaju za prodaju jednonamjenskih vrijednosnih kupona navode i svoje i podatke izdavatelja vrijednosnog kupona, a račun izdaju u ime i za račun izdavatelja vrijednosnih kupona, uz uvažavanje svih odredbi propisa o PDV-u, Zakona o fiskalizaciji („Narodne novine”, br. 89/2025. od 13. lipnja 2025. godine) i ostalih propisa. Time je obveznik plaćanja PDV-a izdavatelj vrijednosnog kupona, a ne porezni obveznik koji ga prodaje kao posrednik. Porezni obveznik koji vrijednosne kupone prodaje u tuđe ime i za tuđi račun obračunava PDV samo na svoju uslugu posredovanja pri prodaji vrijednosnog kupona (odnosno proviziju koja mu pripada), a poreznu osnovicu predstavlja naknada koju mu izdavatelj kupona plaća za uslugu posredovanja. Treba spomenuti da vrijednosne kupone ne evidentira u svojim računovodstvenim evidencijama kao vrijednosne papire, kao što je to slučaj kod preprodavatelja koji ih prodaje u svoje ime i za svoj račun, već se primljeni kuponi i obveze za primljene kupone evidentiraju izvanbilančno.

3. Višenamjenski vrijednosni kuponi

U smislu Zakona o PDV-u članak 11.a), stavak 1., vrijednosni kupon je instrument za koji postoji obveza da ga se prihvati kao naknadu ili djelomičnu naknadu za isporuku dobara ili usluga i kada su dobra ili usluge koji se isporučuju ili identitet njihovih potencijalnih isporučitelja naznačeni ili na samom instrumentu ili u povezanoj dokumentaciji, uključujući i uvjete uporabe takvog instrumenta.

Sukladno članku 32.a), stavku 2. Pravilnika o PDV-u, vrijednosnim kuponima ne smatraju se instrumenti koji imatelju daju pravo na popust prilikom kupnje dobara ili usluga, a koji ne uključuju pravo na primanje tih dobara ili usluga te putne karte, ulaznice, poštanske marke i slično.

Jednonamjenski vrijednosni kuponi su oni za koje je mjesto isporuke (tuzemstvo ili inozemstvo) dobara ili usluga na koje se vrijednosni kupon odnosi i PDV koji se plaća na ta dobra ili usluge (5%, 13% ili 25%) poznati u vrijeme izdavanja kupona. Prema članku 11.a) Zakona o PDV-u, **višenamjenski vrijednosni kupon je onaj koji nije jednonamjenski vrijednosni kupon, odnosno, u vrijeme izdavanja višenamjenskog vrijednosnog kupona nije poznato mjesto isporuke dobara ili obavljanja usluga ili nije poznata stopa PDV-a koja se primjenjuje na oporezivanje dobara ili usluga koje će biti isporučene.** Slijedom definicije vrijednosnog kupona iz članka 11.a), stavka 1. Zakona o PDV-u, izdani višenamjenski kupon ili povezana dokumentacija moraju sadržavati vrstu dobara ili usluga koje se isporučuju ili identitet njihovih potencijalnih isporučitelja te uvjete uporabe vrijednosnog kupona (npr. rok važenja itd.).

ističemo...

Pri izdavanju višenamjenskog vrijednosnog kupona nije određeno mjesto isporuke dobara ili usluga za koje je kupon izdan ili nije određena stopa PDV-a koja se na predmetnu isporuku primjenjuje.

U slučaju da je u trenutku izdavanja vrijednosnog kupona poznato mjesto isporuke dobara ili usluga ili je točno određena jedna stopa PDV-a koja se na predmetnu isporuku primjenjuje, vrijednosni kupon ne može se smatrati višenamjenskim, već se radi o jednonamjenskom vrijednosnom kuponu.

Temeljem članka 11.c) Zakona o PDV-u, oporezivanju PDV-om prema članku 4. Zakona o PDV-u podliježe stvarna predaja dobara ili stvarno obavljanje usluga u zamjenu za višenamjenski vrijednosni kupon koji je isporučitelj primio kao naknadu ili dio naknade. Iz toga zaključujemo, da **izdavanje i svi prijenosi višenamjenskih vrijednosnih kupona ne podliježu oporezivanju PDV-om, sve do trenutka kada krajnji potrošač vrijednosni kupon zamjenjuje za dobra ili usluge.**

Posljedično, na račun za izdavanje kupona porezni obveznik izdavatelj mora staviti **napomenu: „ Ne podliježe oporezivanju PDV-om temeljem članka 11.c), stavak 1. Zakona o PDV-u.”**

Prijenos višenamjenskog vrijednosnog kupona može obavljati i porezni obveznik koji nije izdavatelj kupona i niti tada ne nastaje porezna obveza za PDV, no taj porezni obveznik mora obračunati PDV na svoje usluge provizije ili promidžbe, ako je u sustavu PDV-a.

U trenutku realizacije kupona, odnosno u trenutku **kad krajnji potrošač zamjenjuje višenamjenski vrijednosni kupon za dobra ili usluge, nastaje porezna obveza sukladno članku 4. Zakona o PDV-u te isporučitelj dobara izdaje račun sa obračunatim PDV-om na isporuku dobara.**

3.1. Primjer izdavanja i uporabe višenamjenskog vrijednosnog kupona

Primjer 2.:

Trgovačko društvo Djetelina d.o.o. je kao porezni obveznik upisano u registar obveznika PDV-a i vlasnik je maloprodajnog lanca prodavaonica u blizini Zagreba. Krajnjem potrošaču prodalo je vrijednosni kupon u iznosu od 60,00 eura koji kupac može zamijeniti za neke od proizvoda u jednoj od 25 trgovina u vlasništvu društva. Kako se u prodavaonicama prodaje roba oporeziva različitim stopama PDV-a, na vrijednosnim kuponima ni u povezanoj dokumentaciji nije naznačena stopa PDV-a koja se primjenjuje na isporuke proizvoda koje se može zamijeniti za kupon. Iz toga proizlazi, da se radi o višenamjenskom vrijednosnom kuponu.

Krajnji potrošač zamjenjuje vrijednosni kupon za mikser u jednoj od prodavaonica. Trgovačko društvo izdaje račun za mikser u vrijednosti od 60,00 eura (48,00 eura osnovica + 12,00 eura PDV). Na isporuku je primijenjen PDV po stopi od 25%.

Porezni obveznik izdavatelj višenamjenskog vrijednosnog kupona prodaje ga krajnjem potrošaču.

Knjiženje prodaje višenamjenskog vrijednosnog kupona:

Red. br.	Opis	Račun	Iznos	
			Duguje	Potražuje
1	2	3	4	5
1.	Prodaja višenamjenskog vrijednosnog kupona			
	Blagajna prodavaonica	1023	60,00	
	Obveze po izdanim višenamjenskim vrijednosnim kuponima	2191		60,00

Porezni obveznik izdavatelj prodao je vrijednosni kupon, ali tim poslovnim događajem nije nastala obveza obračuna PDV-a, već samo obveza po izdanim vrijednosnim kuponima u iznosu za koji će se vrijednosni kupon zamijeniti za dobra..

Krajnji potrošač, kupac višenamjenskog vrijednosnog kupona zamjenjuje kupon na maloprodajnom mjestu za mikser, čija je maloprodajna cijena 60,00 eura te trgovina za tu isporuku izdaje račun.

Parfumerija d.o.o.
Savska 558
10000 Zagreb
OIB: XXXXXXXXXX

Datum izdavanja računa: 15.12.2024.

Datum isporuke: 15.12.2024.

Vrijeme izdavanja računa: 19:15 h

Način plaćanja: ostalo

Oznaka operatera: Ana Grašić

Račun: 3589 – 002–1

Trgovački naziv	Količina	Jedinična cijena u EUR	Ukupni iznos u EUR
Parfem „XYZ“	1	50,00	50,00
Ukupno:			50,00
Osnovica za PDV 25%			40,00
PDV 25%			10,00
Jednonamjenski vrijednosni kupon br.352			50,00
Osnovica za PDV 25% iz kupona			40,00
PDV 25% iz kupona			10,00
Razlika za plaćanje			0,00

Direktor: Melita Merić

ZKI:

JIR:

Knjiženje transakcije zamjene višenamjenskog vrijednosnog kupona za mikser na maloprodajnom mjestu:

Knjiženje²:

Red. br.	Opis	Račun	Iznos	
			Duguje	Potražuje
1	2	3	4	5
1.	Krajnji potrošač zamjenjuje vrijednosni kupon u prodavaonici (realizacija kupona)			
	Blagajna prodavaonica (kuponi)	1028	60,00	
	Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	7570		48,00
	Obveze za PDV za isporuke dobara i usluga u RH	2600		12,00
2.	Zatvaranje obveze za višenamjenski vrijednosni kupon			
	Blagajna prodavaonice (kuponi)	1028		60,00
	Obveze po izdanim višenamjenskim vrijednosnim kuponima	2191	60,00	
3.	Razduženje prodane robe			
	Roba u prodavaonici	6630		60,00
	Nabavna vrijednost prodane robe iz prodavaonice	7091	35,00	
	Uračunata marža u vrijednost proizvoda u prodavaonici	6373	13,00	
	Uračunati PDV u vrijednost proizvoda u prodavaonici	6371	12,00	

U trenutku zamjene višenamjenskog vrijednosnog kupona na maloprodajnom mjestu, dolazi do isporuke robe i nastaje obveza obračuna PDV-a. Prilikom isporuke dobara i naplate zamjenom kupona (moguće je i dio cijene platiti vrijednosnim kuponom, a dio posebnom uplatom u novcu), porezni obveznik priznaje prihod od prodaje dobara i usluga.

3.2. Prodaja višenamjenskih vrijednosnih kupona od strane poreznih obveznika koji nisu izdavatelji

Višenamjenske vrijednosne kupone mogu prodavati izravno izdavatelji, ali i drugi porezni obveznici. Pri tom, drugi porezni obveznici mogu nastupati u svoje ime i za svoj račun ili u tuđe ime i u tuđi račun.

Kako u trenutku izdavanja, a i naknadne isporuke i prodaje višenamjenskog vrijednosnog kupona putem preprodavatelja nisu poznati mjesto isporuke dobara i usluga na koje se kupon odnosi ni PDV koji se na isporuku tih dobara ili usluga plaća, prilikom prodaje vrijednosnih kupona preko preprodavatelja ne nastaje ni obveza obračuna PDV-a pa isporuka i prijenos višenamjenskog vrijednosnog kupona nisu oporezivi PDV-om. Obveza obračuna PDV-a nastaje tek kasnije, prilikom izravne zamjene vrijednosnog kupona za dobra i usluge, a tada ga obračunava isporučitelj dobara ili usluga za koje se kupon zamjenjuje.

Prodaja višenamjenskih vrijednosnih kupona putem drugih poreznih obveznika koji nisu i isporučitelji dobara i usluga nije oporeziva PDV-om, ali ti porezni obveznici obračunavaju PDV po stopi od 25% na svoju uslugu distribucije, promidžbe, provizije i sl., pruženu prilikom prodaje kupona.

4. Službeno mišljenje Ministarstva financija, Središnjeg ureda Porezne uprave

Ministarstvo financija, Središnji ured Porezne uprave izdalo je službeno mišljenje o oporezivanju vrijednosnih kupona PDV-om, Klasa: 410-19/17-02/314, dana 18. prosinca 2018. godine, koje prenosimo u cijelosti:

„Porezni obveznik iz dostavnog popisa obratio nam se s pitanjem u vezi oporezivanja vrijednosnih kupona iz članka 11.a, 11.b i 11.c Zakona o porezu na dodanu vrijednost (Narodne novine, broj 73/13, 99/13, 148/13, 153/13 i 143/14 i 115/16, dalje u tekstu: Zakon). Naime, porezni obveznik u upitu navodi da u svojstvu pružatelja usluge prodaje svojim krajnjim korisnicima prepaid bonove te da u tom poslovnom odnosu nema sklopljen ugovorni odnos sa obveznim trajanjem. Krajnji korisnici, prema navodima u upitu, mogu biti registrirani u bazi poreznog obveznika, ali je najveći broj korisnika neregistriran odnosno anonimn jer ne postoji zakonska obveza registracije. Porezni obveznik nadalje navodi da se prodaja predmetnih bonova odvija elektronskim putem na dva načina:

- Putem direktnih prodajnih kanala poreznog obveznika (u prodajnim centrima poreznog obveznika, on line putem Web shopa, nadoplatom preko SMS-a, korištenjem fiksnog ili mobilnog uređaja, putem TV platforme);*
- Indirektnim prodajnim kanalima preko indirektnih partnera poreznog obveznika i distributera (kiosci, benzinske postaje, internet bankarstvo, bankomati itd.) koji pružaju*

2 Primjer prilagođen prema: Jadranka Knežević: „Oporezivanje PDV-om vrijednosnih kupona od 1.1.2019.“, RiPup, br. 5/2019.

posredničke usluge pri prodaji prepaid bonova i za to zaračunavaju proviziju.

Porezni obveznik u upitu napominje da krajnji korisnici prepaid bonove mogu trošiti za:

- a) Telekomunikacijske usluge;
- b) Plaćanje usluga trećih strana sa kojima porezni obveznik ima sklopljene ugovore o obavljanju usluga platnog prometa (prolazne stavke, elektronički novac);
- c) Naknadu za platnu uslugu (PDV oslobođenje).

U upitu se također navodi da u budućnosti postoji mogućnost da se predmetni bonovi troše i za druge vrste usluga te da se proširi značaj uporabe bonova kao elektroničkog novca. Usluge trećih strana, prema navodima poreznog obveznika, uključuju: plaćanje parkinga, plaćanje prijevoza, plaćanje ugostiteljskih usluga, plaćanje usluga najma javnih bicikala, plaćanje usluga izrade personalizirane razglednice u digitalnom obliku i slanja iste u fizičkom obliku, plaćanje police osiguranja, plaćanje usluga pranja i čišćenja polica na samoposlužnim uređajima autopraonica te plaćanje poštanske usluge slanja brzopost. Kako navodi porezni obveznik, mjesto oporezivanja usluga za predmetne prepaid bonove najvećim dijelom je Republika Hrvatska, no moguće su situacije u kojima je to inozemstvo. Porezni obveznik navodi da trenutni obračun poreza na dodanu vrijednost (dalje: PDV) na prodaju predmetnih prepaid bonova obavlja u trenutku isporuke i izdavanja prepaid bonova, dok se kod prodaje putem banaka i drugih on line kanala rade mjesečni obračuni za obavljenju prodaju te se PDV obračunava temeljem obračuna u onom mjesecu u kojem je elektronski bon izdan. Obzirom da se od 01. siječnja 2019. godine mijenja porezni tretman vrijednosnih kupona, porezni obveznik navodi da je potrebno odrediti smatraju li se predmetni prepaid bonovi vrijednosnim kuponima te, ako se smatraju vrijednosnim kuponima, kojoj vrsti vrijednosnih kupona pripadaju. Među ostalim, porezni obveznik navodi da telekomunikacijsku prepaid uslugu mogu koristiti i porezni obveznici, korisnici različitih ICT (Information and Communications technology) rješenja u sklopu naprednih telekomunikacijskih usluga (npr. daljinsko očitavanje potrošnje električne energije ili korištenje fiskalnih blagajni na otvorenim mjestima gdje je dostupan isključivo mobilni Internet i potrebna je prepaid SIM kartica). Uzimajući u obzir naprijed navedeno, porezni obveznik postavio je sljedeća pitanja:

- Je li moguće potvrditi mišljenje poreznog obveznika da su predmetni prepaid bonovi višenamjenski vrijednosni kuponi kada ih porezni obveznik prodaje korisnicima za korištenje telekomunikacijske usluge i plaćanje usluga trećih strana (e-novac)?
- Je li na predmetnim prepaid bonovima potrebno naznačiti vrstu vrijednosnog kupona uz ostale podatke (vrijednost apoena, serijski broj, aktivacijski kod, rok trajanja koda, vrijeme uporabe nakon aktivacije)?
- Je li ispravno obračunavati PDV na potrošnju telekomunikacijske usluge temeljem mjesečnih obračuna stvarne potrošnje u onom obračunskom razdoblju kad su isporuke obavljene?
- Ukoliko bi porezni obveznik račune o potrošnji dostavljao samo onim korisnicima za koje nedvojbeno može utvrditi da su porezni obveznici PDV-a, dok bi se u svim drugim slučajevima ispostavljao samo na zahtjev korisnika, je li porezni obveznik ispunio sve zakonske obveze vezane uz izdavanje računa?

- Je li sa stanovišta PDV-a ispravno da nije oporeziva transakcija u kojoj porezni obveznik skine sa računa određeni iznos samo iz razloga što isti nije potrošen u naznačenom vremenu bez da je za njegovu protuvrijednost pružena usluga?

Na postavljene upite odgovaramo u nastavku.

Prema odredbama članka 4. stavka 1. Zakona predmet oporezivanja PDV-om je isporuka dobara i obavljanje usluga u tuđemstvu uz naknadu koje obavi porezni obveznik koji djeluje kao takav, stjecanje dobara unutar Europske unije te uvoz dobara.

Člancima 11.a, 11.b i 11.c Zakona propisane su odredbe u vezi oporezivanja vrijednosnih kupona koje stupaju na snagu od 01. siječnja 2019. godine.

Prema članku 11.a stavku 1. Zakona „vrijednosni kupon“ u smislu Zakona je instrument za koji postoji obveza da ga se prihvati kao naknadu ili djelomičnu naknadu za isporuku dobara ili usluga i kada su dobra ili usluge koji se isporučuju ili identitet njihovih potencijalnih isporučitelja naznačeni ili na samom instrumentu ili u povezanoj dokumentaciji, uključujući i uvjete uporabe takvog instrumenta.

Vrste vrijednosnih kupona, sukladno odredbama članka 11.a stavka 2. točaka a) i b) su:

- a) jednonamjenski vrijednosni kupon je vrijednosni kupon za koji su mjesto isporuke dobara ili usluga na koje se vrijednosni kupon odnosi i PDV koji se mora platiti na ta dobra ili usluge poznati u vrijeme izdavanja vrijednosnog kupona,
- b) višenamjenski vrijednosni kupon je vrijednosni kupon koji nije jednonamjenski vrijednosni kupon.

Odredbama članka 11.b Zakona propisano je da se svaki prijenos jednonamjenskog vrijednosnog kupona koji obavlja porezni obveznik koji djeluje u svoje ime smatra isporukom dobara ili usluga na koje se odnosi vrijednosni kupon. Stvarna predaja dobara ili stvarno obavljanje usluga u zamjenu za jednonamjenski vrijednosni kupon koji je isporučitelj prihvatio kao naknadu ili dio naknade ne smatraju se neovisnom transakcijom. Ako je prijenos jednonamjenskog vrijednosnog kupona obavio porezni obveznik koji djeluje u ime drugog poreznog obveznika, taj se prijenos smatra isporukom dobara ili usluga na koje se vrijednosni kupon odnosi, koju je obavio drugi porezni obveznik u čije ime porezni obveznik djeluje. Nadalje, kada isporučitelj dobara ili usluga nije porezni obveznik koji je, djelujući u vlastito ime, izdao jednonamjenski vrijednosni kupon, smatra se da je taj isporučitelj obavio isporuku dobara ili usluga povezanih s tim vrijednosnim kuponom tom poreznom obvezniku. Prema odredbama članka 11.c Zakona stvarna predaja dobara ili stvarno obavljanje usluga u zamjenu za višenamjenski vrijednosni kupon koji je isporučitelj prihvatio kao naknadu ili dio naknade podliježe PDV-u na temelju članka 4. Zakona, dok svaki prethodni prijenos tog višenamjenskog vrijednosnog kupona ne podliježe PDV-u. Ako prijenos višenamjenskog vrijednosnog kupona izvrši porezni obveznik koji nije porezni obveznik koji obavlja transakciju koja podliježe PDV-u u skladu sa člankom 11.c stavkom 1. Zakona, svako obavljanje usluga koje se može utvrditi, poput distribucije ili promidžbenih usluga, podliježe PDV-u.

Sukladno odredbama članka 10. stavka 1., 3. i 4. Pravilnika o porezu na dodanu vrijednost (Narodne novine, broj 79/13, 85/13, 160/13, 35/14, 157/14, 130/15, 1/17, 41/17 i 128/17, dalje u tekstu: Pravilnik) porezni obveznik koji isporuku obavlja u vlastito ime i za vlastiti račun, obračunava i plaća PDV na punu naknadu

isto kao komisionar koji nastupa u vlastito ime a za tuđi račun. Porezni obveznik koji nastupa u tuđe ime i za tuđi račun – posrednik i zastupnik, obračunava i plaća PDV na pripadajuću mu proviziju. Porezni obveznik – posrednik i zastupnik kod usluge posredovanja, odnosno zastupanja, mora navesti naziv/ime i prezime, osobni identifikacijski broj (OIB) ili PDV identifikacijski broj osobe za koju posreduje – zastupa.

Prema odredbama članka 78. stavka 1. točke 1. i stavka 3. Zakona svaki porezni obveznik obavezan je izdati račun za isporuke dobara i usluga koje je obavio drugom poreznom obvezniku ili pravnoj osobi koja nije porezni obveznik. Iznimno od članka 78. stavka 1. i 2. Zakona porezni obveznik nije obavezan izdati račun za obavljene usluge koje su oslobođene PDV-a prema članku 40. stavku 1. točkama a) do g) toga Zakona, osim u slučaju obavljanja mjenjačkih poslova u tuzemstvu.

Vežano uz izdavanje računa napominjemo da je Zakonom propisana obveza izdavanja računa odnosno podaci koje mora sadržavati račun u slučaju da se radi o isporukama između poreznih obveznika te da su odredbe u vezi gotovinskih računa koji se izdaju krajnjim kupcima propisane Općim poreznim zakonom (Narodne novine, broj 115/16, dalje: OPZ).

U skladu s odredbama članka 54.a OPZ-a računi za gotovinski promet, isječci vrpce ili potvrđnice iz naplatnih uređaja moraju sadržavati najmanje ove podatke:

- 1) broj i nadnevak izdavanja,
- 2) ime (naziv), adresu i osobni identifikacijski broj poduzetnika koji je isporučio dobra ili obavio usluge te naznaku mjesta gdje je isporuka dobara ili usluga obavljena (broj prodajnog mjesta, poslovnog prostora, prodavaonice i sl.),
- 3) količinu i uobičajeni trgovački naziv isporučenih dobara te vrstu i količinu obavljenih usluga,
- 4) ukupni iznos naknade i poreza razvrstani po poreznoj stopi.

Odredbama članka 40. stavka 1. točke d) Zakona i članka 67. stavaka 1., 2. i 4. Pravilnika propisano je da su plaćanja PDV-a oslobođene transakcije uključujući i posredovanje u vezi s depozitima, vođenjem štednih, tekućih i žiro računa za klijente, plaćanjima, transferima, čekovima i drugim instrumentima plaćanja odnosno sve transakcije u vezi s tim koje su neposredno povezane, a omogućuju ispunjenje novčane obveze, osim naplate duga. Uslugama vođenja računa smatra se vođenje novčanog računa za klijenta, deponiranje, prijenos i povlačenje novčanih sredstava na ili s računa, elektroničkim ili nekim drugim putem, usluge izdavanja čekova vezano za poseban račun, trajni nalozi, izravnane dugovanja, pristup i vođenje internetskog i telefonskog bankarstva, usluge izdavanja platnih kartica vezano za određeni račun, te sortiranje i brojanje novca vezano uz neki poseban račun. Transakcijama iz članka 40. stavka 1. točke d) Zakona smatraju se i otvaranje računa, zatvaranje računa, upis tereta i dugovanja, obavješćivanje deponenta o uplatama i isplatama, obavješćivanje banke deponenta o promjeni stanja na računu, o stanju računa, zatim članarina i pretplata u vezi sa sustavom računa ili platnim karticama i slično.

Plaćanja PDV-a oslobođene su platne usluge i s tim povezane usluge posredovanja ako se obavljaju u skladu s posebnim propisima koji uređuju to područje, sukladno odredbama članka 67. stavka 5. Pravilnika.

Odredbama članka 30. stavka 1. Zakona propisano je da oporezivi događaj i obveza obračuna PDV-a nastaju kada su dobra isporučena ili usluge obavljene.

Prema odredbama članka 84. stavka 1. Zakona razdoblje oporezivanja je od prvog do posljednjeg dana u mjesecu.

Sukladno odredbama članka 33. stavcima 1. i 11. Zakona poreznom osnovicom pri isporuci dobara i usluga smatra se naknada koju čini sve ono što je isporučitelj primio ili treba primiti od kupca ili neke druge osobe za te isporuke uključujući iznose subvencija koji su izravno povezani s cijenom isporučenih dobara ili usluga. Međutim, neovisno o članku 33. stavku 1. Zakona, porezna osnovica za isporuku dobara ili usluga obavljenu u odnosu na višenamjenski vrijednosni kupon jednaka je naknadi plaćenju za vrijednosni kupon ili, ako nema informacija o toj naknadi, novčanoj vrijednosti navedenoj na samom višenamjenskom vrijednosnom kuponu ili u povezanoj dokumentaciji, umanjena za iznos PDV-a koji se odnosi na isporučena dobra ili usluge.

U vezi prepaid bonova i usluga teleoperatera vezanim uz platni promet očitovale se Hrvatska narodna banka (HNB), Sektor platnog prometa, Direkcija za regulativu i razvoj platnog prometa dopisom od 03. kolovoza 2018. godine u kojem se, među ostalim, navodi:

...“U svrhu Vaše informiranosti, a vezano na predmetnu temu, posebno navodimo da je novi Zakon o elektroničkom novcu stupio na snagu dana 26. srpnja 2018. (NN, br. 64/2018) čime je do tada važeći Zakon o elektroničkom novcu (NN, br. 139/2010.) stavljen izvan snage. Stupanjem na snagu navedenog Zakona Republika Hrvatska je u nacionalno zakonodavstvo implementirala odredbe Direktive 2009/110/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. o osnivanju, obavljanju djelatnosti i bonitetnom nadzoru poslovanja institucija za elektronički novac i Direktive (EU) 2015/2366 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga o platnim uslugama.

Slijedom navedenoga skrećemo Vam pozornost na definiciju elektroničkog novca koja je sadržana u članku 3. stavku 1. točki 7. novog Zakona o elektroničkom novcu (dalje: novi Zakon) i glasi: „elektronički novac je elektronički, uključujući i magnetski, pohranjena novčana vrijednost koja je izdana nakon primitka novčanih sredstava u svrhu izvršavanja platnih transakcija u smislu zakona kojim se uređuje platni promet i koju prihvaća fizička ili pravna osoba koja nije izdavatelj toga elektroničkog novca, a koja čini novčano potraživanje prema izdavatelju.“ Posebno napominjemo da se navedena definicija elektroničkog novca nije mijenjala u odnosu na definiciju iz donedavno važećeg Zakona o elektroničkom novcu.

Ujedno Vas izvješćujemo da Hrvatska narodna banka, prema odredbama donedavno važećeg i novog Zakona o elektroničkom novcu, izdaje odobrenje za rad institucijama za elektronički novac. Slijedom toga, Hrvatska narodna banka je od 1. siječnja 2011. (kada je stupio na snagu donedavno važeći Zakon o elektroničkom novcu) izdala odobrenje za izdavanje elektroničkog novca, te pružanje platnih usluga povezanih s izdavanjem elektroničkog novca za tri telekom operatera. Navedeni telekom operateri od datuma izdavanja odobrenja za izdavanje elektroničkog novca posluju kao institucije za elektronički novac. Hrvatska narodna banka, prema odredbama Zakona, vodi registar institucija za elektronički novac i isti je javno dostupan na našoj mrežnoj stranici.

Prema novom Zakonu, platne usluge koje telekom operater, uz pružanje elektroničke komunikacijske usluge, provodi za svoje prepaid korisnike (koji su unaprijed uplatili novčana sredstva za korištenje telekomunikacijskih usluga) smatrat će se korištenjem

elektroničkog novca. Međutim, ako se plaćanja za određene kategorije (digitalni sadržaj, glasovne usluge, elektroničke karte i donacije) po pojedinom korisniku provode unutar Zakonom propisanih vrijednosnih ograničenja za primjenu isključenja (375,00 kuna po platnoj transakciji i 2250,00 kuna ukupno mjesečno po korisniku), tada se takva plaćanja, uključujući plaćanja putem SMS poruka za prijevoz ili parking, neće smatrati korištenjem elektroničkog novca. Primjeri digitalnog sadržaja i glasovnih usluga jesu: preuzimanje videa, glazbe i igara, informacije kao što su vrijeme, novosti, sportski rezultati, televizijsko i radijsko glasovanje i sl., dok se elektroničkim kartama smatraju isporuke usluga koje bi potrošači inače kupili kao karte u papirnatom obliku i uključuju npr. prijevoz, zabavu, parking i ulaznice.

S tim u vezi, navodimo članak 4. točku 2. novog Zakona (u odnosu na donedavno važeći Zakon navedene aktivnosti su ovim odredbama preciznije uređene) u sadržaju koje je propisano koja novčana vrijednost se ne smatra elektroničkim novcem, a koja glasi: „2. novčana vrijednost kojom se koristi za izvršenje platnih transakcija koje provodi pružatelj elektroničkih komunikacijskih mreža ili usluga koje se pružaju uz elektroničke komunikacijske usluge za korisnika te mreže ili usluge, pri čemu korisnik unaprijed uplaćuje sredstva tom pružatelju, i to:

- a) Za kupnju digitalnog sadržaja i glasovnih usluga, bez obzira na uređaj koji se upotrebljava kupnju ili potrošnju digitalnog sadržaja, a naplaćuje se korisniku zajedno s elektroničkim komunikacijskim uslugama ili
- b) Koje se obavljaju s ili preko elektroničkog uređaja u dobrovoljne svrhe ili za kupnju karata, a koje se naplaćuju korisniku zajedno s elektroničkim komunikacijskim uslugama pod sljedećim uvjetima:
  - Iznos pojedinačne platne transakcije iz podtočaka a) i b) ove točke ne prelazi 375,00 kuna i
  - Ukupni iznos platnih transakcija pojedinog korisnika ne prelazi 2.250,00 kuna mjesečno.“

Isključenje za telekom operatore iz novog Zakona, koje se može primijeniti na određene kategorije plaćanja koja se provode unutar propisanih vrijednosnih ograničenja, nije primjenjivo na plaćanja za kupnju fizičke robe ili usluga. Slijedom navedenog, platne transakcije prepaid korisnika koje provodi telekom operater za kupnju fizičke robe ili usluga (npr. kupnja hrane ili pića na samoposlužnom uređaju putem SMS poruka) i nadalje će se smatrati korištenjem elektroničkog novca.

Popis telekom operatera koji provode platne transakcije unutar propisanih vrijednosnih ograničenja za primjenu isključenja (pa se novčana vrijednost na računu prepaid korisnika koja se koristi za plaćanja ne smatra elektroničkim novcem) Hrvatska narodna banka će javno objavljivati u svom registru, dok će se isti podaci dostavljati i u elektronički središnji registar koji vodi Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo.“

Napominjemo da se u recitalu 4. preambule Direktive 2016/1065 od 27. lipnja 2016. o izmjeni Direktive Vijeća (EU) 2006/112/EZ u vezi s tretmanom vrijednosnih kupona (SL L 177, 01.07.2016., dalje u tekstu: Direktiva 2016/1065), među ostalim, navodi da bi se pravila u vezi vrijednosnih kupona trebala odnositi samo na vrijednosne kupone koji se mogu zamijeniti za dobra ili usluge. U recitalu 6. preambule Direktive 2016/1065 navodi se da je, kako bi se jasno ustanovilo što čini vrijednosni kupon u svrhu PDV-a i kako bi se razlikovali vrijednosni kuponi od platnih instrumenata, potrebno definirati vrijednosne kupone, koji mogu

biti u fizičkom ili elektroničkom obliku, prepoznajući njihove glavne značajke, posebno vrstu prava povezanoga s vrijednosnim kuponom te naknadu da ga se prihvati kao naknadu za isporuku dobara ili usluga.

Obzirom na navedeno ističemo da je, kako bi se moglo razmatrati jesu li prepaid kartice uopće višenamjenski vrijednosni kuponi u smislu Zakona, potrebno prvo razlučiti ispunjava li takav instrument uvjete propisane člankom 11.a odnosno da se radi o instrumentu za koji postoji obveza da ga se prihvati kao naknadu ili djelomičnu naknadu za isporuku dobara ili usluga te da su dobra ili usluge koji se isporučuju ili identitet njihovih potencijalnih isporučitelja naznačeni ili na samom instrumentu ili u povezanoj dokumentaciji, uključujući i uvjete uporabe tog instrumenta. Ako su svi naprijed navedeni uvjeti ispunjeni tada prepaid kartica može predstavljati vrijednosni kupon u smislu Zakona.

Obzirom na navode u upitu da prepaid bonovi služe za različite namjene kao što su telekomunikacijske usluge te za plaćanje usluga trećih strana, primjerice usluga najma parkinga ili usluga samoposlužnih autopraonica, sa kojima porezni obveznik ima sklopljene ugovore o obavljanju usluga platnog prometa pri čemu porezni obveznik, teleoperater, usluge trećih strana prema krajnjem kupcu iskazuje kao prolazne stavke te ujedno i navode o uporabi bonova kao elektroničkog novca, može se zaključiti da kupac prepaid bona ostvaruje pravo na dobra ili usluge trećih strana podmirenjem novčane obveze od strane poreznog obveznika, teleoperatera, prema trećoj strani.

Uzimajući u obzir ciljeve predviđene preambulom Direktive 2016/1065 osobito da se nova pravila o oporezivanju vrijednosnih kupona odnose samo na one vrijednosne kupone koji se mogu zamijeniti za dobra ili usluge, zamjena vrijednosnog kupona za novac izlazi izvan okvira odredbi propisanih tom Direktivom. Stoga se, sukladno Zakonu, odredbe o vrijednosnim kuponima odnose samo na instrumente koji se u smislu Zakona smatraju vrijednosnim kuponima i koji se mogu zamijeniti za dobra ili usluge.

Stoga, prepaid bonovi načelno mogu biti vrijednosni kuponi ukoliko imaju značajke vrijednosnih kupona propisane odredbama članka 11.a Zakona te ako bi se radilo o instrumentu koji kupcu daje pravo na određena dobra ili usluge. Međutim, obzirom da je potrebno uzeti u obzir vrstu prava povezanog s vrijednosnim kuponom, ako prepaid bonovi ne daju pravo poreznom obvezniku da u zamjenu za isti dobiju određena dobra ili usluge, već kupac zamjenom istoga ostvaruje pravo na niz različitih isporuka plaćanjem odnosno posredstvom platnih usluga teleoperatera, mišljenja smo da se prepaid kartice u tom slučaju ne mogu smatrati vrijednosnim kuponima u smislu Zakona.

Nadalje, kod višenamjenskog vrijednosnog kupona porezna osnovica za isporuku dobara ili usluga obavljenu u odnosu na višenamjenski vrijednosni kupon jednaka je naknadi plaćenju za vrijednosni kupon ili, ako nema informacija o toj naknadi, novčanoj vrijednosti navedenoj na samom višenamjenskom vrijednosnom kuponu ili u povezanoj dokumentaciji, umanjena za iznos PDV-a koji se odnosi na isporučena dobra ili usluge. Napominjemo da Zakonom nije propisano da se na vrijednosnom kuponu navode dodatne informacije kao što su primjerice serijski kod i slično niti je propisano na koji način se obavlja zamjena vrijednosnog kupona za uslugu. Naime, ako bi zamjena vrijednosnog kupona bila moguća samo unosom primjerice aktivacijskog koda te uz uvjet da je takva radnja obavljena unutar roka trajanja koda,

